

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р **Мира Каланова**

(катедра „Драматичен театър“, Национална академия за театрално и филмово изкуство)

за представените научни и художествено-творчески трудове за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност ПРОФЕСОР по актьорство за драматичен театър, в професионално направление 8.4. Театрално и филмово изкуство, научна специалност „Театрознание и театрално изкуство”, обявен от катедра „Драматичен театър“ НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов в „Държавен вестник“, Публикувана в ДВ бр. 109/21.12.2021 г. с единствен кандидат: **доц. д-р Пенко Стефанов Господинов**

За конкурса доц. д-р Пенко Господинов е представил авторски Сценичен вариант и постановка на спектакъла „Ромео и Жулиета“, по У. Шекспир, Театър „НАТФИЗ“, 2019 г., авторски Сценичен вариант и постановка на спектакъла „Дон Жуан Тенорио“ по текстове на Ж. Б. Молиер и С. Киркегор, Театър „НАТФИЗ“, 2020 г., филмът „Далеч от брега“, реж. К. Бонев, 2017г., в които изпълнява главна роля и спектакъла „Отело“ от У. Шекспир, реж. Пл. Марков, ДТ „Ст. Бъчваров“ Варна, 2020 г., където играе ролята на Яго. В допълнение са представени доказателствени материали по чл. 77 на закона за ЗРАСРБ.

Всички представени документи според изискванията на ЗРАСРБ отговарят изцяло на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност *професор*.

Пенко Господинов е актьор със завидна кариера, чиито граници трайно и категорично обхващат територията на две изкуства - театъра и киното. Тези на пръв поглед родеещи се изкуства изискват от актьора широк спектър от умения и специфични техники, чието владение не се осланя само на т.н. талант. Кариерата ми на сценограф в театъра и киното не само ми даде възможност да опозная в дълбочина двете изкуства, но и да открия взаимовръзки между тях, които развиха и обогатиха професионалните ми умения. Именно затова уважавам опита и постиженията на Пенко Господинов в театъра и киното и разбирам интереса му по отношение на техните средства - общи и специфични, развити в докторския му труд на тема: „*Съвременните актьорски изразни средства на сцена и пред камера – прилики, разлики и взаимни влияния*“. Смятам за особено важен този професионален опит, защото преподаването на изпълнителско изкуство, каквото е актьорството, изисква талант, творчество и дълга редица приложни

умения, които в много голяма степен се изграждат в практиката, но изискват и системени наблюдения, анализ и систематизиране.

Многобройните роли в театрални спектакли в биографията на Пенко Господинов правят впечатление с разнообразието от жанрове, което е доказателство, че той е актьор, който умее да сменя природата си и да борави с богат арсенал от актьорски изразни средства. Освен това, в творческата му биография трайно присъстват режисьори като Явор Гърдев и Пламен Марков, което е знак за ценено и успешно творческо сътрудничество. Не веднъж съм чувала режисьорът Пламен Марков да казва, че Пенко Господинов е актьор, притежаващ творческа мощ и концентрация, с която съумява да диктува ритъма на спектакъла и да “тегли” с необходимата енергия действието. Съвместните ни спектакли са изградили в мен впечатлението, че той е актьор, който работи изключително задълбочено по отношение на ролята, изграждайки внимателно нейния обем, занимавайки се с едрината на характера, винаги държейки сметка за същността на действието и мащаба на представлението. Той не се интересува приоритетно от дребните приспособления, а умее да създава детайли внимателно и прецизно, както по отношение на персонажа, така и по отношение на необходимостите на жанра и стила на представлението. Пенко Господинов е особена и не често срещана природа актьор. Той е умен, мислещ, аналитичен и в същото време органичен и чувствен. Тези му качества са особено важни по отношение на преподавателската му дейност. Не веднъж в разговори в катедрата, засягащи учебните програми по актьорство, той е изтъквал важността на това в НАТФИЗ да се възпитават интелигентни, мислещи, умни актьори.

Съвременните визуални и сценични изкуства, както и филмовото отдавна са загърбили еманципацията на изразните си средства и това поставя пред творците високи изисквания по отношение на знанията и приложения опит. Пенко Господинов е актьор с богата кариера в театъра, киното и телевизионните формати и това го прави преподавател, който отваря широко границите на професионалните умения на студентите си. И двата спектакъла, създадени със студенти от класа по Актьорско майсторство: „Ромео и Жулиета“, по У. Шекспир, Театър „НАТФИЗ“, 2019 г. и „Дон Жуан Тенорио“ по текстове на Ж. Б. Молиер и С. Киркегор, Театър „НАТФИЗ“, 2020 г., са добър пример за актьорско майсторство в спектакъл с многожанров език. Сложната партитура на спектаклите изисква специфични професионални умения, рефлексивност и

уещане за ритъм, които правят силно впечатление и определено са резултат от много добре проведен процес със студентите.

Пенко Господинов, притежава забележителна последователност в изграждането на методология, не само по отношение на ролите си (имам удоволствието да съм работила с него в редица спектакли), но и по отношение на преподавателската си работа. От 2009 г. сме колеги в катедра „Драматичен театър“ и не мога да не обърна внимание на волята и методичността, с която неотменно участва в обсъждането и изготвянето на нови учебни програми по актьорско майсторство. В тези обсъждания и предложения винаги личи задълбочен анализ по отношение необходимостите на съвременния театър, уважение към традициите и ценностите на специалността и академията и грижа към студентите. Пенко Господинов е преподавател с високи изисквания към студентите, пледиращ винаги за широк спектър от знания и умения, които те трябва да получават в обучението си в НАТФИЗ. Фактът, че за нуждите на конкурса за заемане на академична длъжност *професор* представя четири спектакъла, на два от които е постановчик на спектакли, реализирани с негови студенти в учебния театър на НАТФИЗ, е показателен за това, че за него преподаването и актьорството са две приоритетни територии, които взаимно се допълват.

Още едно качество на Пенко Господинов смятам за особено важно и ценно. Той е професионалист, който разбира и уважава екипната работа и цени усилията и творческата територия на всеки един от колегите си. Театърът и киното, поради синкретична та си природа, събират на едно място творци с ярък индивидуализъм и разбирането до къде се простира професионалната компетентност и отговорност на всеки в екипа е ценно качество, съществено за здравословен творчески процес и успешна премиера. Това отношение на П. Господинов, което познавам добре и срещам във всяко наше професионално сътрудничество, е още един приоритет в изградената от него методология, което смятам за изключително важно в професионалното израстване на студентите по актьорство, особено в контекста на академичното образование. Студентите по сценография, които са част от екипите в дипломните представления, също винаги са приобщавани и професионално въвеждани в творческия процес.

За особено важна за Академията смятам работата на Пенко Господинов, която е свързана с изработването на *правила за писане, рецензиране и оценяване на магистърски тези към специалностите Актьорство за драматичен театър и Режисура за драматичен театър към НАТФИЗ, както създаването на правила (заедно с проф. Пл.*

Марков) за участие в Проектната система към Театър НАТФИЗ. Тези правила са в полза на студенти и преподаватели и са изключително необходими и ценни по отношение на структурата и езика, поставят яснота по отношение на изискванията за качество, приети от НАТФИЗ. Участието му в създаването на международния проект РОМБ, който включва, като постоянни членове НАТФИЗ (България) и ГИТИС (Русия) и още две чуждестранни висши театрални училища, различни за всяко отделно издание е дейност от важно значение за развитие на международното сътрудничество на Академията и творческия обмен.

От 16.12.2021 г. Пенко Господинов е Декан на Факултет Сценични изкуства, НАТФИЗ „Кр. Сарафов“. Мандатната му програма поставя като съществен приоритет студентите – грижата за качеството на образованието им и работната среда. *“Ние сме тук заради студентите”* не е само реплика, а верую и цел, която Пенко Господинов постави като цел за следващите години в развитието на НАТФИЗ, за което аз смятам, че той трябва да бъде подкрепен.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: От представените материали по конкурса, както и от личните ми впечатления от доц. д-р Пенко Господинов като висок професионалист и уважаван мой колега в преподавателската работа, съм уверена, че той е убедителна и достойна кандидатура за академичната длъжност *професор* по актьорство за драматичен театър в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“. Като член на научното жури ще гласувам положително за нейния избор. Гласувам ДА.

10.05.2022 г.

Доц. д-р Мира Каланова